

Noční autobus jede tropickou nocí do Čikega ale přijíždí do Šikága to slovo znamená divoká cibule v jazyce Potawatomijů který sem chodili do bažin ty cibule sbírat a odnášeli si s nima malárii tu teď mám taky hicuju horečkou celou noc jsem oka nezamhouřil už jsem nevěděl jak si na látkovým sedadle Greyhoundu natáhnout bolavý kosti kolem mě chrápali samý starší černoši a já ne a ne usnout teprv k ránu mě stáh ten vnitřní hic a to zasmrádlý vedro do stavu lehkýho nevědomí jenže vtom mě přepadla hrůza ty vole Chicago najednou posunutým zrakem zírám na svůj novej domov to je teda kláda Chicago je samá slévárna a stará fabrika samý sila a komíny všude se valí černej čoud no kurva Chicago jsou vraky aut rozflákaný okna a plevel jak křoví sem zahodit Ostravu tak už ji v životě nikdy nenajdeš moment moment tohle asi ještě nebude Chicago Chicago se teprv rýsuje v dálce za tímhle dělostřelectvem slévárenskýho sajratu jo jo támhle na obzoru se třpytěj spanilý mrakodrapy tohle bylo zatím jenom chicagský předměstí Gary tady naštěstí žádněj autobus nestaví Gary je v Americ hlavní město vražd má sto tisíc obyvatel který každej rok odkráglujou průměrně osm svejch souseďů na Gary nemá ani Detroit ani Newark ale Gary díkybohu není Chicago Chicago je nádhera spanilejch mrakodrapů Chicago píchá do nebe Chicago je jedna báseň i když jenom zdálky zblízka je to všechno zase jinak člověk vyleze z autobusovýho nádraží na Randolph Street praží do něj tropický slunce a všude se válej papíry vajgly plechovky celý město smrdí benzinem spáleným olejem a sirovodíkem v zadní uličce kape tér a hnijou odpadky nová vůně domoviny tak to abych

snad radši ani nedejchal co teď no teď je to těžký neumíme anglicky a proto úplně zbytečně chytáme úžeh na rozpáleným chodníku já s fotrem jsme volali těm lidem co se nás tady maj ujmout a hlas v telefonu furt dokola opakoval něco nesrozumitelného pochytili jsme z toho jedno jediný slovo fajf ale nedošlo nám že to automat po nás vyžaduje dalších pět centů aby nás spojil ten hlas furt mlel five more cents please five more cents please jenomže to vím až teď v ten moment jsme s fotrem usoudili že naši zachránci asi nejsou doma a že přijdou zpátky až v pět hodin no tak jo no tak na ně prostě počkáme i když teď je teprve poledne a šílenej hic jenže co se dá dělat musíme tady někde překlepat celý odpoledne s matkou a ségrama je nás dohromady pět lidí v uválenějch hadrech pět vykulenejch čížků splavenejch potem máme dva kufry dvě tašky dvě kabelky a všeho všudy šedesát dolarů víc si toho do novýho života v novým světě nevezem víc toho naše famílie na světě nemá trčíme na rohu Randolphovy a Harrisonovy ulice slunce pere do asfaltu davy lidí prouděj kolem nás každej je zlitej voňavkou většina hulí cigára je to tu samej špek a cvalík tolik brejlí jsem v životě neviděl ale toho si všímám jen mimoděk nejvíc čumím po holkách no a hned se mi začíná v Chicagu líbit holky tady vystavujou na odiv všechno čím je příroda obdařila sukně nosej úzký i krátký trička maj přiléhavý sice taky choděj pěkně zmalovaný zato maj ale bezvadný úsměvy občas se jim v ústech zablejsknou nějaký drátky ale všechny strašně sebevědomě krouťěj prdelkama tak jim je okukuju matka si toho vůbec nevšimla ta je s fotrem spíš na prášky ségry maj žízeň a taky valej bulvy kde jsme se to octli nad hlavou nám rachotěj vlaky nadzemky do toho na rohu řve černej kazatel do megafonu chce nás spasit nikdo jinej si nás nevšímá vůbec netušíme kde jsme se to

octli koho by napadlo že tohle všechno tady stojí jenom kvůli strategickému rozvodí tady totiž místama odděluje souvodí řeky Sv. Vavřince od souvodí řeky Mississippi jen deset metrů bažiny proto tady vznikla první pevnost na řece Chicago ta řeka tenkrát ještě tekla do Atlantiku to až později ji přešaltovali do Mexickýho zálivu kvůli tomu rozvodí je Chicago největší dopravní křižovatka v Americe ale to my ještě netušíme dokonce ještě ani nevíme že Chicagu se říká Větrný město v době koňskejch drah a bryček ten vichr z prerie vysušoval koňský koblíhy a to koňský peří tady pak všude luftovalo tehdy dámy v bílým moc dlouho bílý nebyly přecpanejma ulicema foukal žlutej vítr a každou chvíli se v nich srazily náký drožky a městskej ras nestíhal odklízet zdechliny koní celý město šíleně smrdělo hlavně v chudejch čtvrtích se kolem těch mršin rojily mouchy který si pak odlítaly pro nášup do řeznictví v chicagskejch masnách se dlouho svítlo růžovejma žárovkama aby nebylo vidět jak je tovar za pultem zelenej jeden anglickej návštěvník to krásně shrnul v básni oh Chicago you make me shiver with your dirty streets and your filthy river jenže o tom my zatím nemáme ponětí strašně se potíme a s vyschlou hubou sedíme na kufrech v ulici puntíkatý světlem dřepíme tam pod nadzemkou až do čtyř odpoledne pak se nad námi konečně slituje majitel obchodu s gramofonovejma deskama zacláníme mu před výlohou tak se nabídne že nám sám zavolá na jedinej kontakt ktorej v Americe máme a hodí těch kritickejch pět centů do telefonní budky a dvacet mil od nás to někdo okamžitě zvedne naší spásou v Chicagu jsou moc hodný Čechoameričani hned fotrovi přikazujou ať prej se nikam ani nehne že pro nás okamžitě jedou a taky že jo najednou staví u chodníku dlouhej běžovej bourák hned nás poznávaj přehlídnout nás tady na rohu nejde

na vítání není čas tady se nesmí parkovat ani stát a tak se vzápětí v tom dlouhým fáru plížíme šestiproudou dálnicí tolik aut jsem v životě neviděl vezou nás do zařízeného bytu kterej nám pronajali stojí naproti obrovský továrně uvnitř nejsou žádný dveře visí tam na futrech varhánkový papírový závěsy jediný dveře v celým kvartýru jsou na futrech koupelny napouštíme vanu studenou vodou a čvachtáme se v ní a pak padáme na holý matrace a jsme doma.

Ráno se probouzíme v Ciceru a začíná se nám to v hlavách pomalu skládat, naše nové bydliště je technicky na předměstí, tady kdysi vládli gangsteři, sem vyhnali z Chicaga Al Capona, tenhle pašerák whisky pak skončil v drátěné kleci na ostrově Alcatraz, měl syfilis a záchvaty nepříčetné zuřivosti, při nich metal po bachařích skrz dráty vlastní výkaly, kdo ví, jak skončíme my, první věc, co tu vnímáme, jsou české reálie, pro chleba chodíme do českého pekařství, nikdo si nenaříká, kdo má kejka od Minaříka, já brzo hraju fotbal za Spartu Chicago, za zápas v áčku je dvacet dolarů, večere a kolik piva vypiješ v klubovém baru na Čermáku, pojmenovaném po tom šikovném klukovi z Kladna, Anton Cermak v Chicagu jako první porazil ve volbách irské politiky, spojil proti nim všechny ostatní bílé národnosti, které se jinak navzájem nenáviděly, tenhle Kladeňák taky vyhnal z města Al Capona, ovšem dlouho si těch úspěchů neužil, odpráskli ho v Miami, když projížděl v otevřeném kabrioletu s prezidentem Rooseveltem, dodnes se neví, komu ty výstřely vlastně patřily, jestli americkému prezidentovi, anebo chicagskému starostovi, Antonína Čermáka byla škoda, po jeho smrti se jeho politické mašiny zase zmocnili Irové a vládli Chicagu dalších osmdesát let, ale o tomhle já zatím nemám ani šajnu, chodím do letní školy na angličtinu a odpoledne dělám zahradníka, sekám trávu, kopu jámy, sázím keře, paničky mě

zvou na frňana do vymrazených domů, jsem mother's little helper, za ušetřené peníze si kupuju první ojetinu, ve Vietnamu se ještě válčí, zapisují mě do odvodních listin, když mě do toho Saigonu pošlou, tak samozřejmě půjdu, snad se nevrátím jako feták, dva takové válečné veterány českého původu znám, vylupují benzinové pumpy a píchají si heroin, občas s nimi hraju kulečnick ve Spartě, někdy zajdu na oběd do Zlaté Prahy, kam někdo časem hodí bombu a vypálí ji, po nocích popíjím ve Slovenském klubu anebo u Čtyřech stehén, tam je jim ukradený, že nejsem plnoletý, promile za volantem ještě taky nikdo neřeší, tu a tam se někdo omotá kolem kandelábru a skončí na Českém národním hřbitově za cedulí Drive Slowly, We Can Wait.

Chodím na střední školu. Líjí tam do mě americkou angličtinu. Uši mám jak trychtýře, kdo ví, co všechno do sebe vstřebávám. Stává se ze mě někdo jiný. Čtu sloupky Mikea Royka v novinách. Začínám se orientovat v chicagské mentalitě. Kolem mě vládnu peníze. Čisté, potřísněné, špinavé, to je úplně jedno. Podnikatel, gangster, panička, sportovec, kurva, kněz, bookie, sestřička, právník. Co neurveš, to nemáš. Básně sice ještě píšu, ale už jen tajně.

Anglicky umím, jenom černočům ještě vůbec nerozumím, i když poslouchám jen soul (Love and Happiness) a funk (I Wanna Take You Higher), ovšem že bych v adoptivní řeči někdy mohl psát, to mě ještě ani nenapadlo, natož abych si to dovedl představit. Chodím na chicagskou univerzitu a americký svět už kapíruju celkem dobře; tady se musíš někam zařadit (we don't want nobody nobody sent), ovšem přitom koukej předstírat, že se spoléháš jenom sám na sebe (get off my cloud, it's my way or highway), což zase není tak obtížné, neboť k orientaci v téhle společnosti stačí pár jednoduchých pouček (keep smiling, none of your bu-

siness, never say never). Všechno do sebe začíná zapadat. Vychází mi první kniha.

Půl roku po vydání *Stripteasu* Chicago mířím poprvé do baru Sparta, mírně rozklepaný; nevím, jak mě tu přijmou, ačkoliv to, co jsem o tomhle podniku napsal, se zakládá na pravdě, jen některé situace jsem v povídkách přizpůsobil svým vypravěčským potřebám: je svatá pravda, že v zadní místnosti se hrají karty o peníze; je boží pravda, že se tu odehrály orgie s černými prostitutkami; je lidská pravda, že o tom by asi štamgasti nejradši pomlčeli – *takže dneska by to tu klidně mohlo skončit rvačkou*. Jdu z večerního bruslení, v břichu mě hřeje grog, přes rameno mám brusle. *Dneska ti tady možná ještě přijdou vhod*. Cestu mi okamžitě zahradí ranař s podlitýma očima, který tu tráví víc času než doma; je častěji nalitý než střízlivý; slova se mu často slévají do šifrovaných lívanců; a teď mi k tomu ještě před obličejem šermuje tágem – *a jéje, a je to tady*. Sahám po bruslích – *brusle proti tágu, to je jako nůž proti oštěpu* – a snažím se pochopit, co mi to tak rozčileně sděluje: „Tysirřřřříkáš spisovatel, jo, ty vvvvvole?“

„No dyž jsem vydal knížku, tak asi jo.“

„Tyžádnejspisálek ttteda nejseš, ty vvvvvole!“

„A enyvej, co je ti po tom?“

„Seštakakorát pišssálek!“

Můj první kritik, a zrovna musí mít hnáty jak orangutan a v nich tágo. „Jak to, že né?“

„Ty vvvvvole!“ Chvíli mi trvá, než to jeho blábolení dešifruju. Vytýká mi, že nepíšu pravdu, což je pro něj definice spisovatele; pro mě ostatně taky...

„Jak, nepíšu pravdu, prosim tě?“

„Ty vvvvvole!“ Ranař prská, už mu není rozumět vůbec nic. „Sssssem ji tttttaky kllklátíl, žžžžžčernou šlllllšllll-

šllllapku, a já, já, já, jáááááá pak poblil celej kulébr, ttttty
krrrrákrrrrákkkráávo!“

Už to chápu, tak on se orgií s černými šlapkami zúčastnil
taky, k tomu pozvracel kulečník, a já se o něm v povídce
ani slovem nezmíním!

„To se teda omlouvám, jó, ale já tady nebyl, chápeš to?
Já to všechno znám jenom z doslechu.“

„Noprávě, ty ssssspisáلكuzkurvenej!“

A je to, Čikego a Šikágo, divoká cibule a sladké moře,
gospelová pravda a funkový klam, prospaná poluce a noční
můra, Anton Cermak a Al Capone, Muddy Waters a Stan
Mikita, žlutý vítr a růžové žárovky, zelené maso a horké
blues, Chicago, prachy a id, Chicago, bacha na to, Chicago,
máte dvacet dolarů? Tak dobře, co aspoň pět centů?